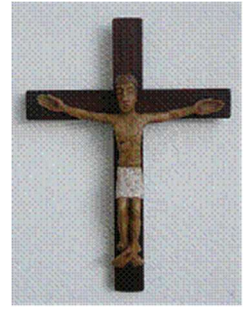

LANGFREDAG, 10. april 2020

"Herre, lær os at bede!"

167: Hil dig, frelser og forsoner.

Vi takker dig, Gud Fader, at du har givet os din enbårne Søn, Jesus Kristus, for at enhver, som tror på ham, ikke skal fortabes, men have evigt liv.

Vi takker dig, Jesus Kristus, at du på dit hellige legeme har båret alle vore synder og med dit blod udslettet alle vore overtrædelser.

Vi takker dig, du gode Helligånd, at du har givet os den tro i vore hjerter, at vi intet andet ved til salighed end den korsfæstede Jesus Kristus.

Giv os, Gud, din nåde, at vi af hjertet tror, at alle vore synder er os for Jesu Kristi lidelses og døds skyld forladt, og oplys os ved din Helligånd, så vi daglig ved Jesu døds kraft afstår fra synd og aldrig slipper Jesus af vore hjerter, førend vi ser ham ansigt til ansigt i det evige liv, hvor han med dig og Helligånden lever og regerer fra evighed til evighed. Amen.

(Langfredagsbøn. Se salmebogen s.985)

Lad os høre Guds ord!

Lær mig, Herre, din vej, lær mig, Herre, din vej!

Jeg vil vandre i din sandhed, jeg vil vandre i din sandhed!

Læsning fra Salme 22

Min Gud, min Gud! Hvorfor har du forladt mig? / Du er langt borte fra mit råb om hjælp og fra mit skrig.

Min Gud, jeg råber om dagen, men du svarer ikke, / og om natten, men jeg finder ikke ro.

Du troner som den hellige, / du, som Israel lovsynger.

Vore fædre stolede på dig, / de stolede på dig, og du udfriede dem.

De klagede til dig og blev reddet, / de stolede på dig og blev ikke gjort til skamme.

Men jeg er en orm, ikke en mand, / en skændsel for mennesker, foragtet af folk.

Alle, der ser mig, spotter mig, / de vrænger mund og ryster på hovedet:

"Han har overgivet sin sag til Herren, lad ham udfri ham, / han må redde ham, han holder jo af ham!"

Det var dig, der hjalp mig ud af moders liv / og gav mig tryghed ved moders bryst.

Til dig var jeg overladt fra min fødsel, / fra moders liv var du min Gud.

Hold dig ikke borte fra mig, / for nøden er nær, og ingen hjælper mig!

Stærke tyre omgiver mig, / Bashanbøfler omringer mig;

rovgriske og brølende løver / spærrer gabet op mod mig.

Jeg er som vand, der hældes ud, / alle mine knogler falder fra hinanden,

mit hjerte er som voks, / det smelter i livet på mig.

Min gane er tør som et potteskår, / min tunge klæber til gummerne, / du lægger mig i dødens støv.

Hunde omgiver mig, / en flok af forbrydere står omkring mig;

de har gennemboret mine hænder og fødder, / jeg kan tælle alle mine knogler.

De ser på mig med skadefryd, / de deler mine klæder mellem sig, de kaster lod om min klædning.

Men du, Herre, hold dig ikke borte, / du, min styrke, skynd dig til hjælp!

Red mit liv fra sværdet, / mit dyrebare liv fra hundene,

frels mig fra løvens gab, / fra vildoksernes horn!

Alt mit håb satte jeg til Gud, og han bøjed' sig til mig og hørte mit råb, / han trak mig op af undergangens grav, op af slam og dynd. / Han satte mine fødder på en klippe, og gjorde mine skridt faste, / han la' i min mund en ny sang, en lovsang til vor Gud. Bibelkor Sl 40,2-4

Evangeliet Lukas 23,26-49

Da de førte Jesus ud, greb de fat i en mand, som kom ude fra marken, og han hed Simon og var fra Kyrene; ham lagde de korset på, for at han skulle bære det bag efter Jesus. En stor folkemængde fulgte ham,

deriblandt også kvinder, som jamrede og græd over ham. Jesus vendte sig om mod dem og sagde: "Jerusalems døtre, græd ikke over mig, men græd over jer selv og jeres børn! For der kommer dage, da man vil sige: Salige er de, som ikke kunne få børn, de moderliv, som ikke fødte, og de bryster, som ikke gav die. Da skal man sige til bjergene: Fald ned over os! og til højene: Skjul os! For gør man sådan med det grønne træ, hvad vil der så ikke ske med det visne?"

Også to andre, to forbrydere, førtes med ud for at blive henrettet sammen med ham. Og da de kom til det sted, som kaldes Hovedskallen, korsfæstede de ham og forbryderne dér, den ene på hans højre og den anden på hans venstre side. Men Jesus sagde: "Fader, tilgiv dem, for de ved ikke, hvad de gør." Så delte de hans klæder ved at kaste lod om dem. Og folket stod og så på. Også rådsherrerne gjorde nar af ham og sagde: "Andre har han frelst, lad ham nu frelse sig selv, hvis han er Guds salvede, den udvalgte." Også soldaterne kom hen og håned ham; de rakte ham eddike og sagde: "Hvis du er jødernes konge, så frels dig selv." Der var nemlig sat en indskrift over ham: "Han er jødernes konge".

Den ene af de forbrydere, som hang dér, spottede ham og sagde: "Er du ikke Kristus? Frels dig selv og os!" Men den anden satte ham i rette og sagde: "Frygter du ikke engang Gud, du som har fået den samme dom? Og vi har fået den med rette; vi får kun løn som forskyldt, men han har intet ondt gjort." Og han sagde: "Jesus, husk mig, når du kommer i dit rige." Og Jesus sagde til ham: "Sandelig siger jeg dig: I dag skal du være med mig i Paradis."

Og det var nu omkring den sytten time, og der faldt mørke over hele jorden indtil den niende time, fordi solen formørkedes; og forhængen i templet flængedes midt igennem. Og Jesus råbte med høj røst: "Fader, i dine hænder betror jeg min ånd." Da han havde sagt det, udåndede han. Da officeren så, hvad der skete, priste han Gud og sagde: "Den mand var virkelig retfærdig." Da alle de skarer, som var strømmet sammen til dette skue, så, hvad der skete, slog de sig for brystet og vendte hjem. Alle de, som kendte ham, også de kvinder, som var fulgt med ham fra Galilæa, stod og så alt dette på afstand.

437: Af dybsens nød, o Gud, til dig

JESUS, tænk på mig, når du kommer i dit rige! Jesus, tænk på mig, når du kommer i dit rige!

Lukas 23,42

Je - sus, tenk på mig, når du kom - mer i dit ri - ge!

Je - sus, tenk på mig, når du kom - mer i dit ri - ge!

ANDAGT: Fra korset lærer Jesus os at bede Fadervor

Vi vil høre Jesu 7 ord på korset og sammenholde dem med de bønner, Jesus lærte os i Fadervor. I det første og sidste korsord sagde Jesus: "Far!" "Fader, tilgiv dem, for de ved ikke, hvad de gør!" og "Fader, i dine hænder betror jeg min ånd!"

Det er en god opfordring til at vi begynder vore bønner med at sige: **Fadervor, du som er i himlene!**

1.

FØRSTE KORSORD: Lukas 23,34: »Fader, tilgiv dem, for de ved ikke, hvad de gør.«

Når Jesus sådan går i forbøn for sine fjender, har vi virkelig grund til at bede: *Forlad os vor skyld, som vi også forlader vore skyldnere.* Hvis vi kommer i tvivl, om Gud mon kan tilgive os, kan vi jo bare sammenligne det, vi har gjort, med det, Jesu fjender gjorde. Og for dem bad han: "Far, tilgiv dem!" Når vi beder om tilgivelse hos Gud, svinder vor egen vrede mod andre ind. Når Gud har tilgivet os og vil tilgive vor næste, da må vi bare takke og bede: Far, hjælp mig også til at tilgive andre. Så bed af hele dit hjerte: **"Forlad os vor skyld, som vi også forlader vore skyldnere!"**

2.

ANDET KORSORD: Lukas 23,43: »Sandelig siger jeg dig: I dag skal du være med mig i Paradis.«

Det Jesus sagde til den røver, som havde bedt ham: "Jesus, tænk på mig, når du kommer i dit rige!" Det er jo en stor opmuntring til os, at vi godt må bede om det samme. Vi kan sige til Gud. *Kære Far, jeg har som en røver forsøgt at tage ting her i livet, som ikke tilhørte mig. Men din søn Jesus tilgav sine fjender og tilgav en røver. Tak, at du er min far. Tak, at jeg må have Jesus som min Herre i dag og leve i dit rige.* Bed til din Far: **"Komme dit rige!"**

3.

TREDJE KORSORD: Johannes 19,26-27: Jesus sagde til sin mor: »Kvinde, dér er din søn.« Derpå sagde han til disciplen: »Dér er din mor.« Fra den time tog disciplen hende hjem til sig.

Da Jesus døde, kunne han ikke længere være hos sin mor og sørge for hende. Heller ikke selv om han opstod påskemorgen. Det blev en ny og anderledes tid for ham og Maria. Derfor bad han sin ven Johannes om at sørge for sin mor. Vi ved fra kirkehistorien, at Maria flyttede med Johannes til Efesus, da hun blev gammel. Der blev hun begravet.

Kan man ikke godt sige, at det handler om det daglige brød? For til det, vi behøver dagligt, hører jo også at have forældre, som sørger for deres børn, og børn, som sørger for deres gamle forældre. Jesus sørgede fra korset for sin ven Johannes og sin mor Maria. Og han bad dem sørge for hinanden. Det samme siger han til os. Sørg for din mor! Sørg for dit barn! Sørg for den fattige og ensomme. Og vi behøver også selv, at nogen sørger for os i hverdagen. - Jesu tredje korsord hjælper os til at bede: **"Giv os i dag vort daglige brød!"**

4.

FJERDE KORSORD: Matthæus 27,46 og Markus 15,34: »Eli, Eli! lemá sabaktáni?« — det betyder: »Min Gud, min Gud! Hvorfor har du forladt mig?«

Jesus havde aftenen i forvejen bedt sin far: "Hvis det er muligt, så lad mig blive fri for at dø og bære straffen over menneskenes synder." Men hans far svarede, at det ikke var muligt. For Gud ville frelse mennesker fra deres synder ved, at hans Søn led menneskehedens straf. Og det er ikke så lidt. Jesus led straffen på korset for voldtægtsforbrydere, mordere, tyve, løgnere, egoister, bedragere og dem, der svigter deres forældre og børn. Også for verdens værste tyrannert. Også vor skyld blev lagt på Jesus.

Det er godt, at Gud er hellig og straffer alt det onde. Og det er mindst lige så godt, at Gud også er barmhjertig og lader Jesus bære vore synder. Vi har svært ved at indse, at Gud er hellig og barmhjertig. Derfor har vi brug for at bede: **"Helliget blive dit navn!"** Jesu død på korset hjælper os til at forstå, hvad vi beder om.

5.

FEMTE KORSORD: Johannes 19,28: »Jeg tørster.«

Natten op til langfredag blev Jesus pisket. Soldater hånede ham. De korsfæstede ham, og han led tørst på korset. Evangelisterne fortæller, at de, som gik forbi, sagde spottende: "Andre har han frelst, sig selv kan han ikke frelse." Og nogle råbte: "Stig ned af korset, hvis du er Guds søn, så vil vi tro dig." Det var den samme fristelse, som Jesus havde mødt i ørkenen fra Djævelen, som sagde: "Hvis du er Gud søn, så sig, at stenene skal blive til brød!" Men Jesus modstod fristelsen.

Vi har brug for at tænke på Jesus, når vi møder modgang og fristelse. Tænk på ham, når du fristes til "stige ned af korset" og leve i verden uden Gud. Jesu hjælper os til at bede: **"Led os ikke ind i fristelse!"**

6.

SJETTE KORSORD Johannes 19,30: »Det er fuldbragt.«

Jesus er det eneste menneske, som ved sin død med rette kunne sige: "Det lykkedes!" "Det er fuldbragt!" Han havde gjort alle ting vel livet igennem. Han havde også opfyldt alle de løfter, Gud gav i Gamle Testamente. Han levede det sande menneskeliv for os alle. Og han bar vor skyld og døde for os. Og tredje dag opstod han. Han overgav sit liv til tjeneste og gjorde Guds gode vilje.

Det samme ikke siges om os. Vi gør mange gange vor egen vilje, og derfor går det tit galt i hverdagen. Da kan vi tænke på, at Jesus er vor Herre, og at hans vilje altid er den bedste. Desuden har han fuldbragt vores frelse. Alt er, som det skal være, også selv om vore liv ikke lykkes, som vi ønsker. For Jesus har den fuldkomne plan og har allerede gennemført den, hvad angår vor frelse. Derfor kan vi tillidsfuldt bede: **"Ske din vilje, som i Himlen, således også på jorden!"**

7.

SYVENDE KORSORD: Lukas 23,46: Jesus råbte med høj røst: »Fader, I dine hænder betror jeg min ånd!«

Al verdens ondskab angreb Jesus langfredag: fjender, djævelen, romere og jøder. Han blev også svigtet af sine egne disciple, én fornægtede ham, en anden forråbte ham. Det kunne ikke blive meget værre. Hvordan havde Jesus det i denne situation? Han betroede sig i sin Faders hænder. - Det kan vi også gøre, når alt ondt rammer os. Jesu kærlighed er stærkere end alt ondt i verden til sammen. Sådan lærer Jesus os at bede: **"Men fri os fra det onde!" For dit er riget, magten og æren i evighed. Amen.**

166: Gak under Jesu kors at stå

Lad os vende os til Gud i inderlig bøn og kalde på ham!

Evige, almægtige Gud, du som skapte verden og holder den oppe ved dit mægtige ord, du som dømmer menneskeslægtens ondskab og oprør mod dig, hør i nåde vor inderlige bøn i denne tid, selv om vi ikke fortjener det. Rejs dig til hjælp for os, Herre, og hold med din mægtige hånd de angreb tilbage, som vi nu ser fra den onde fjende.

Herre, forbarm dig over os!

Vor slægt har levet i trods og hovmod. Utallige gange har vi har troet, at vore høje tanker og store klogskab ville forvandle denne lidende verden til et jordisk paradys. Vi har vendt det døve øre til dine bud og vejledning og mødt dit kald til at vende om med ligegyldighed. Med alle mulige former for begær og grådighed har vi forsøgt at opnå livets lykke. Med egenrådighed har vi forspildt din velsignelse. Vi har ladet retten vige for uretten og gjort umoral til lov i vort land.

Herre, forbarm dig over os!

Hvis du nu lader pandemien ramme os på grund af vore synder, hårdhed og frafald og på grund af din kirkes lunkenhed og fejhed, når den med kraft burde have båret dit livgivende ord frem for verden, da har vi ingen grund til at gå i rette med dig. Det er os, som har syndet og været ulydige. Det er os, som er gået vore egne veje og har vendt ryggen til livets vej. Det er os, som var døve for dit kærlige kald til nåde og liv. I stedet lyttede vi ivrigt til verdens visdom.

Herre, forbarm dig over os!

Herre, hvis du ikke tilgiver os vore synder, vil den onde fjende overvinde os, og da er vi fortabte. Herre, hvis du ikke udsletter al vor skyld, har vi ikke noget varigt håb. Vi beder dig: fjern vor skyld og rens os for vor synd på grund af Jesus Kristus, din enbårne Søn, som sonede al verdens synd med sin uskyldige død på korset. Og lad troen på, at han døde i vort sted, så vi går fri, råde i vore hjerter og tanker.

Herre, hør vor bøn!

Himmelske Far, du som ved, at mennesket er svagt som blomster og græs, du som tager dig af din skabning, ligesom en kærlig far tager sig af sine børn, hør i nåde vort råb for hele jordens befolkning, som nu møder pandemiens hærgen rundt om på hele kloden. Lad ikke sygdomsudbrud hæрге uhindret, men skån mennesker! Sæt med din stærke arm en grænse for døden. Du har jo ved Kristus overvundet dødens magt! Lad ikke døden frarøve nogen den velsignelse, som du havde tiltænkt mennesker her i livet.

Herre, hør vor bøn!

Værn dem, som her i vort land og alle steder udsætter sig selv for virus og smitte, når de behandler syge og sørger for mennesker, der har brug for særlig omsorg. Giv dem, som tjener os i sundhedsvæsen, forskning og nøglepositioner i vort samfund styrke og udholdenhed, så de fuldfører det arbejde, de er sat til at udføre, og påtager sig det i næstekærlighed. Let smerten for dem, som rammes af lidelse og frygt i sind og tanke. Vogt vore udsatte børn mod den fare og ulykke, som truer i denne undtagelsestid. Giv os alle vilje og forstand til at leve og handle sådan, at det er til gavn for vor næste.

Herre, hør vor bøn!

Evige Gud, vor tid er kort. Din redning giver os håb om evigt liv for Jesu skyld. Du, som vil, at alle mennesker skal frelses og komme til erkendelse af sandheden, lad os høre din røst i denne tid. Åben i pandemiens tid døren til omvendelse og tro for enhver, som hører evangeliet. Giv vished og hvile i den hellige dåbs sakramente og lad alle døbte finde styrke ved Herrens bord. Og når vor tid her i livet er slut, da giv os tillidsfuldt at bede, som vor Herre Jesus bad på korset: "Fader, i dine hænder overgiver jeg min ånd." Det beder vi om i Jesu navn!

Herre, hør vor bøn! Amen.

(Bøn fra DelsiN ved biskop Thor Henrik With)

Fader vor og velsignelsen.

189: Min Jesus, lad mit hjerte få

Andagt fra Evangelisk Luthersk Frikirke, www.vivit.dk/praediken. LGJ